

PRIMJEDBE UP FBIH NA PRAVILNIK O GRAĐEVINSKOM OTPADU

Udruženje poslodavaca FBiH je iznenađeno činjenicom da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma donijelo Pravilnik o građevinskom otpadu bez prethodnih konsultacija sa UP FBiH. Smatramo da je na ovaj pravilnik, prije njegovog donošenja i objavljivanja u Službenim novinama, svoje mišljenje trebalo dostaviti UP FBiH, jer se direktno primjenjuje na njegove članice. Napominjemo da UP FBiH nije protiv donošenja akata koji za cilj imaju poboljšanje oblasti za zaštitu okoliša, međutim ističemo da ni ovaj pravilnik nije usklađen sa standardima EU. Shodno navedenom, UP FBiH je izvršilo analizu Pravilnika o građevinskom otpadu koji je objavljen u Službenim novinama Federacije BiH, broj: 93/19 i u nastavku vam dostavljamo konkretne primjedbe koje imaju za cilj poboljšanje teksta i njegovog usklađivanja sa standardima EU.

Pravilnikom o građevinskom otpadu je potrebno omogućiti ravnopravan status za zbrinjavanje otpada i ovlaštenim operaterima sistema po principu proširene odgovornosti proizvođača. „Operater sistema“ uveden je Zakonom o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", broj: 33/03 i 72/09 i 92/17) i po principu "produžene odgovornosti proizvođača" ispunjava ciljeve za reciklažu i iskorištenje posebnih kategorija otpada. U ovom pravilniku potpuno je izostavljen i samim tim Pravilnik je u suprotnosti sa Zakonom. Ukoliko se ovakve stvari budu dešavale i u budućnosti potražiti ćemo ovlaštenog predlagača i pokrenuti pitanje ustavnosti provedbenih propisa.

Pravilnik treba definirati mogućnost „proširene odgovornosti proizvođača“, a pravni osnov za to se nalazi u u članu 18a. i 18b. Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", broj: 33/03 i 72/09 i 92/17), članu 1. Izmjena i dopuna Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH" broj: 92/17), te Direktivi 2018/851/EC o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu.

Mogućnost da pravno lice tj. zakonski obveznici osnuju svog operatera sistema preko kojeg ispunjavaju zakonske obaveze je dobra praksa u zemljama EU, koja se pokazala najefikasnijom, najjeftinijom i najracionalnijom. Uspostavljanje operatera sistema rezultirat će poslovanje po najnižim održivim troškovima i najveće benefite za okoliš. Gotovo sve zemlje EU imaju ovakav princip zbrinjavanja otpada ili princip slobodnog tržišta. Pokazalo se da su to zemlje koje su najuspješnije u zbrinjavanja otpada jer je omogućena konkurencija koja je smanjila cijenu. Na ovaj način utvrđuje se mogućnost da obveznik sam odluči da li će zbrinjavanje otpada vršiti putem operatera sistema ili putem Fonda. Shodno tome on sam bira da li naknadu plaća operateru ili fondu.

Uspostavljanjem principa proširene odgovornosti proizvođača zbrinjavanje otpada će imati najveće benefite za okoliš po najnižim cijenama što je u interesu društvene zajednice, a istovremeno i cilj Direktiva EU.

Primjedba na član 11. Pravilnika o građevinskom otpadu

U Pravilniku je potrebno ograničiti obavezu dostavljanja plana upravljanja građevinskim otpadom, u smislu brisanja obaveze dostavljanja Idejnog plana upravljanja otpadom uz zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti, odnosno definirati obavezu dostavljanja Idejnog plana upravljanja građevinskim otpadom samo uz zahtjev za odobrenje za građenje i to na investitore objekata čija je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 3.000m³.

Sasvim je nelogično da se propiše ista obaveza investitorima koji grade male objekte i onima koji se bave izgradnjom velikih objekata. Uvođenje obaveze dostavljanja plana upravljanja građevinskim otpadom i njegove pripreme i ovjere predstavlja dodatne prepreke u poslovanju i nove namete za poslodavce. Uporednopravna analiza zakonodavstva zemalja u regionu pokazuje da one države koje imaju ovu obavezu ograničile su je samo na određene investitore.

Tako naprimjer, u Crnoj Gori, samo onaj investitor objekta čija je zapremina objekta zajedno sa zemljanim iskopom veća od 2.000 m³ sačinjava plan upravljanja građevinskim otpadom.

U Sloveniji, državi koja je svoje zakonodavstvo uskladila sa zakonodavstvom EU, propisan je izuzetak od dostavljanja plana upravljanja građevinskim otpadom, u smislu da plan upravljanja građevinskim otpadom ne mora biti priložen projektu za dobijanje građevinske dozvole, ako je investitor fizička osoba ili ako nije riječ o izgradnji ili rekonstrukciji složenog objekta u skladu s propisima koji uređuju izgradnju objekata, osim ako izgradnja ili rekonstrukcija objekta predviđa da: zapremina iskopa je 1.000 m³ ili više, ili je iskop toliko zagađen opasnim tvarima da ga treba klasificirati kao opasan građevinski otpad u skladu s propisom koji uređuje gospodarenje otpadom.

U Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest Republike Hrvatske nismo pronašli ovakvu obavezu investitora.

Kao dodatni argument navest ćemo i činjenicu da prema Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH, postoji obaveza dostavljanja razne dokumentacije uz zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje, te bi propisivanje još jedne dodatne obaveze u veliko mjeri otežalo poslovanje, a ujedno bi imalo i negativan utjecaj na privlačenje stranih investicija u našu državu.

Primjedba na član 12. Pravilnika o građevinskom otpadu

Nije jasno šta se podrazumijeva pod pojmom „operater obrade“. U članu 3. Pravilnika u pojmovniku je definiran samo „operator“. Dalje, Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine FBiH", broj: 33/03 i 72/09 i 92/17) definira „operatora“ i „operatera sistema“, ali ne i „operatera obrade“. Pravilnikom se ne može mijenjati zakonska terminologija i ono što je Zakon definirao. Shodno tome, kako ne bi došlo do nejasnoća prilikom primjene Pravilnika, neophodno je jasno i precizno definirati na koga se mislilo u članu 12. Pravilnika.